

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΑΣ

Ταχ. Δ/ση : Σπερχειάδα
Ταχ. Κώδ. : 35003
Πληροφορίες : Λαμπαδιάρης Ευάγ.
Τηλέφωνο : 22360 43695 & 43795
Email: evangelos.labadiaris@eedpts.ypen.gr

Σπερχειάδα 17 / 10 / 2022
Αριθ. Πρωτ. 358687

ΠΡΟΣ: Δ/ση Δασών Ν. Φθ/δας
1ο χλμ Ν.Ε.Ο. Λαμίας – Αθηνών
35133 – Λαμία

ΘΕΜΑ : Ερώτηση βουλευτή αριθ. 85/4-10-2022

- Σχετικά:** α) Η αριθ. 85/4-10-2022 ερώτηση της Βουλής
β) Το αριθ. 341416/6-10-2022 έγγραφο της Δ/σης Συντονισμού & Επιθ.
Δασών
γ) Τα αριθ. 344618/10-10-2022 & 355935/14-10-2022 έγγραφά σας

Σε απάντηση των ανωτέρω σχετικών εγγράφων σας αναφορικά με την ερώτηση βουλευτή με θέμα: « Το πλατανοδάσος του Σπερχείου ποταμού έρμαιο της ασθένειας του μεταχρωματικού έλκους» και όσο αφορά την περιοχή ευθύνης της Υπηρεσίας μας σας ενημερώνουμε ότι:

Στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος Επισκοπήσεων, για τη διαπίστωση ή μη της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού *Ceratocystis fibriata* f.sp. *Platani* Walter που προκαλεί την ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου, η Υπηρεσία διενήργησε και συνεχίζει να διενεργεί σε περιοχές ευθύνης της μακροσκοπικούς φυτοϋγειονομικούς ελέγχους με ταυτόχρονη λήψη δειγμάτων για εργαστηριακή εξέταση από συμπτωματικά φυτά πλατάνου, τα οποία και στέλνει στο αρμόδιο εργαστήριο για εξέταση.

Το πρώτο δείγμα πλατάνου που βρέθηκε προσβεβλημένο από το μύκητα *Ceratocystis Platani* στην περιοχή μας διαπιστώθηκε με το αριθ. 49553/1632/29-11-2018 έγγραφο του Ι.Μ.Δ.Ο. και αφορούσε περιοχή στην Τ.Κ. Καστρίου, θέση Παλιούρι στο Πλατανοδάσος του Σπερχείου. Τα επόμενα δείγματα πλατάνου τα οποία βρέθηκαν προσβεβλημένα από το μύκητα σύμφωνα με τα αριθ. 53012/1868/29-10-2019 & 59677/2121/11-11-2020 έγγραφα του Ι.Μ.Δ.Ο., αφορούν την ίδια περιοχή (Τ.Κ. Καστρίου, θέση Παλιούρι στο Πλατανοδάσος του Σπερχείου). Για όλες τις παραπάνω εστίες έγιναν ενέργειες αντιμετώπισης της ασθένειας και πραγματοποιήθηκαν υλοτομίες και καταστροφή με καύση ασθενών δένδρων καθώς και υλοτομίες των γειτονικών τους υγιών και έγινε εφαρμογή ζιζανιοκτόνου για την νέκρωση του ριζικού συστήματος των πρέμνων στα υλοτομημένα υγιή δένδρα, υπό την καθοδήγηση του Ι.Μ.Δ.Ο.

Έχουν εκδοθεί οι αριθ. 854/50391/3-6-2019 (ΑΔΑ: ΨΟΥΜΟΡ10-ΨΨ0), 547/24111/26-3-2020 (ΑΔΑ: 6ΕΨΠΟΡ10-Ε6Μ) και 6800/14-1-2021 (ΑΔΑ: 6ΖΕΣΟΡ10-ΘΚΕ) αποφάσεις της Δ/σης Δασών Ν. Φθ/δας «Καθορισμός ζωνών και λήψη μέτρων για τον περιορισμό και την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού *Ceratocystis Fimbriata* f.Sp.*Platani* που προκαλεί την ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου στην περιοχή του Δασαρχείου Σπερχειάδας».

Επίσης εκδόθηκε η αριθ. 770/50807/24-4-2020 (ΑΔΑ: Ψ5ΣΔΟΡ10-Ζ5Λ) Δ.Α.Δ. πλατάνου για τον περιορισμό της εξάπλωσης της ασθένειας του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου στην περιοχή ευθύνης της Υπηρεσίας μας.

Σε συνέχεια των παραπάνω μέτρων και κατόπιν τόσο των νέων και εκτεταμένων επισκοπήσεων κυρίως στην περιοχή του πλατανοδάσους του ποταμού Σπερχειού αλλά και της επισκέψεως εκπροσώπων του Ι.Μ.Δ.Ο. στην περιοχή (σχετικό το αριθ. 37413/1274/15-7-2021 έγγραφό του «Προσβολές από την ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου στην ΠΕ Φθ/δας») παρατηρήθηκε εκτεταμένη διάδοση της ασθένειας και κρίθηκε επιβεβλημένη η άμεση εκτέλεση κάποιων εργασιών που θα ανακόψουν και θα περιορίσουν την ασθένεια. Συνολικά κατά το έτος 2021 έγιναν εκατόν εξήντα δύο (162) επισκοπήσεις για τη διαπίστωση ή μη της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού *Ceratocystis fimbriata* f.sp. *Platani* Walter που προκαλεί την ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου, κυρίως στο πλατανοδάσος του ποταμού Σπερχειού και οι οποίες στην συντριπτική τους πλειοψηφία βγήκαν θετικές.

Για τους παραπάνω λόγους συντάχθηκε μελέτη από την Υπηρεσία μας που αφορούσε την καταστροφή με καύση όλων των προσβεβλημένων δέντρων καθώς και των γειτονικών τους, τα οποία είναι ύποπτα προσβολής όπως επίσης και τη νέκρωση όλων των προσβεβλημένων δέντρων αλλά και των γειτονικών τους υγίων περιμετρικά των εστιών, έτσι ώστε να σταματήσει η επέκταση του μύκητα διαμέσου των ριζών, με την εφαρμογή κατάλληλων ζιζανιοκτόνων ουσιών.

Η μελέτη με τίτλο «Εργασίες καταπολέμησης της ασθένειας του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου στην περιοχή του πλατανοδάσους του ποταμού Σπερχειού περιοχής Δασαρχείου Σπερχειάδας» εγκρίθηκε με την αριθ. 264915/14-12-2021 απόφαση Δ/νσης Δασών Ν. Φθ/δας με συνολικό προϋπολογισμό του έργου το ποσό των 117.384,60 €, ενώ εκδόθηκε και η αριθ. 11408/20-1-2022 απόφαση Δ/νσης Δασών Ν. Φθ/δας (ΑΔΑ: ΨΟΥΓΟΡ10-ΨΡ9) «Καθορισμός ζωνών και λήψη μέτρων για τον περιορισμό και την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού *Ceratocystis fimbriata* f.sp. *Platani* που προκαλεί την ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου στην περιοχή του Δασαρχείου Σπερχειάδας».

Η Υπηρεσία μας, στα πλαίσια της μελέτης, χρηματοδοτήθηκε κατά το έτος 2021, με το ποσό των 2.500,00 € από το Π.Δ.Ε. και εκτελέστηκαν εργασίες στην περιοχή της Τ.Κ. Μάκρης με καταστροφή με καύση εβδομήντα (70) ατόμων προσβεβλημένων ατόμων πλατάνου. Επίσης σε συνεργασία με το Ι.Μ.Δ.Ο. και με χρηματοδότηση από πιστώσεις του Ινστιτούτου έχουν γίνει εργασίες καταστροφής με καύση και σε άλλες περιοχές (Ε.Ο. Λαμίας – Καρπενησίου, χείμαρρος Αρχανιόρεμμα και Παλιούρι Καστρίου) ενώ έγινε και χρήση ζιζανιοκτόνου περιμετρικά κάποιων μεγάλων εστιών με την εφαρμογή του στα υγιή δένδρα για την αποφυγή επέκτασης του παθογόνου στα γειτονικά δένδρα, μέσω των αναστομών των ριζών. Οι παραπάνω εργασίες εκτελέστηκαν Φθινόπωρο του 2021 έως άνοιξη του 2022.

Για την εφαρμογή της μελέτης απαιτείται πίστωση 117.384,60 € και έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα έργων του Δασαρχείου Σπερχειάδας, ενώ τεχνικά προκύπτουν τα εξής προβλήματα:

1. Ο χρόνος εφαρμογής των εργασιών είναι περιορισμένος αφού η κοπή και καταστροφή με καύση θα πρέπει να γίνεται εκτός αντιτυρικής περιόδου ενώ το ζιζανιοκτόνο θα πρέπει να εφαρμόζεται εντός της αυξητικής περιόδου. Επίσης επειδή αναφερόμαστε σε κοίτη ποταμού η εμπειρία από την μέχρι σήμερα εφαρμογή της μεθόδου έδειξε ότι σε περιόδους βροχοπτώσεων και πλημμυρικής αιχμής, φαινόμενο συχνό κατά του χειμερινούς μήνες, είναι δύσκολη έως αδύνατη η εκτέλεση των εργασιών καταστροφής με καύση.

2. Η ποσότητα των νεκρών ατόμων πλατάνου εκτιμήθηκε περίπου στα 1.300 δένδρα ενώ με τα γειτονικά ύποπτα προσβολής και τις πιθανές νέες εστίες που θα προκύψουν μπορεί και να αυξηθεί. Η καύση τόσο μεγάλης ποσότητας ξυλώδους όγκου κορμών Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 634cf558e24a008c6c0c0e54 στις 17/10/22 09:29

εκτός ότι είναι χρονοβόρα και απαιτείται μεγάλη πίστωση είναι και επιβαρυντική για το περιβάλλον αφού θα παραχθούν μεγάλες ποσότητες αιθάλης και καπνού ενώ πολλές εστίες είναι κοντά σε κατοικημένες περιοχές.

Προκειμένου να δοθεί λύση στο πρόβλημα και παρά τους περιορισμούς που τίθενται από την αριθ. 119999/2004/22-9-2004 Κ.Υ.Α., προτείναμε, σύμφωνα με το αριθ. 270680/21-12-2021 έγγραφό μας, να επιτραπεί η δυνατότητα υλοτομίας υπό την επίβλεψη της Υπηρεσίας μας των προσβεβλημένων από την ασθένεια ατόμων πλατάνου αλλά και όσων περιμετρικά είναι ύποπτα προσβολής και τα προϊόντα να μεταφερθούν σε εργοστάσιο θρυμματισμού ενώ τα αποδεδειγμένα υγιή πλατάνια που θα κοπούν περιμετρικά των εστιών προσβολής και μέχρι τα 15 μέτρα ακτίνα σύμφωνα με την ως άνω ΚΥΑ, να διατεθούν στους κατοίκους ως καυσόξυλα, σύμφωνα και με την περ. 4.4.3. της Μελέτης του Ι.Μ.Δ.Ο. (Ιανουάριος 2019), ή στο εμπόριο ακολουθώντας τις νόμιμες διαδικασίες.

Η Υπηρεσία μας έχει καταγράψει τα άτομα πλατάνου περιμετρικά των εστιών προσβολής σε όλες τις εστίες και έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις έκτακτης κάρπωσης στις περισσότερες εστίες. Επίσης έχει κινηθεί η διαδικασία για την διάθεση των υγιών πλατάνων, που θα προκύψουν από την υλοτομία των ζωνών περιμετρικά των εστιών, στους κατοίκους των παραποτάμιων τοπικών κοινοτήτων.

Τέλος έχει κινηθεί η διαδικασία για την διάθεση των προσβεβλημένων ατόμων πλατάνου καθώς και των περιμετρικά αυτών υπόπτων προσβολής για καταστροφή σε κατάλληλη εγκατάσταση επεξεργασίας, σύμφωνα με το αριθ. 88577/16-5-2022 έγγραφο της Δ/σης Συντονισμού & Επιθ. Δασών Α.Δ.Θ.Σ.Ε., ενώ έχει εκδοθεί και ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1629 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 21ης Σεπτεμβρίου 2022, όπου θεσπίζονται μέτρα για τον περιορισμό του *Ceratocystis Platani*, και ρυθμίζει το θέμα της μεταφοράς με ασφαλή τρόπο της προσβεβλημένης ξυλείας σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας.

Επειδή το πρόβλημα της εξάπλωσης της ασθένειας του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου στην περιοχή ευθύνης της Υπηρεσίας μας και κυρίως στο πλατανοδάσος του ποταμού Σπερχειού είναι μεγάλο και η διαχείριση του ξυλώδη όγκου, που θα προκύψει από την υλοτομία των προσβεβλημένων ατόμων αλλά και την υλοτομία των υγιών ατόμων περιμετρικά των εστιών προσβολής, δύσκολη και χρονοβόρα καταδεικνύεται η διάσταση του προβλήματος που φαίνεται να ξεπερνά τα όρια των δυνατοτήτων της Υπηρεσίας μας η οποία αντιμετωπίζει και το πρόβλημα της υποστελέχωσης.

Ο Δασάρχης α.α.

Λαμπαδιάρης Ευάγ.
Δασολόγος